

Popření pořadí pohledávky

O popření pořadí pohledávky jde jen tehdy, nesouhlasí-li popírající s uplatněným pořadím pohledávky (uplatněnou vyšší třídou), nebo je-li přesvědčen, že věřiteli (příhlašovatel) nenáleží (vůbec) jím uplatněné právo na oddělené uspokojení pohledávky v konkursu. Spor o pořadí, v jakém oddělenému věřiteli (věřiteli, jenž má právo na oddělené uspokojení pohledávky z výtěžku zpeněžení zajištění) vznikl právní nárok na vydání výtěžku zpeněžení zajištění, není sporem o pořadí zajištěné pohledávky (nejde o spor vyvolaný konkursem).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 2741/2012, ze dne 30.9.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v konkursní věci úpadce E., společnost s ručením omezeným, se sídlem v M., vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 18 K 165/98, o schválení konečné zprávy o zpeněžování majetku z konkursní podstaty a o vyúčtování odměny a výdajů správce konkursní podstaty, o dovolání konkursního věřitele B. PRAGA INTERNATIONAL HOUSE, spol. s r. o., se sídlem v P., zastoupeného Mgr. K.H., advokátem, se sídlem v P., proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 2. srpna 2011, č. j. 2 Ko 54/2010-524, tak, že usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 2. srpna 2011, č. j. 2 Ko 54/2010-524, se zrušuje a věc se vrací odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Usnesením ze dne 23. srpna 2010, č. j. 18 K 165/98-511, schválil Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen „konkursní soud“) konečnou zprávu o zpeněžování majetku z konkursní podstaty a o vyúčtování odměny a výdajů správce konkursní podstaty (dále jen „konečná zpráva“), podle níž činí:

- a/ příjmy konkursní podstaty 16.750.791,43 Kč (z toho ze zpeněžení konkursní podstaty 15.100.000 Kč a ostatní příjmy 1.650.791,43 Kč),
- b/ výdaje konkursní podstaty 17.549.348,05 Kč, z toho odměna správce konkursní podstaty 2.180.769,18 Kč a jeho výdaje 83.320 Kč, uspokojení oddělených věřitelů 9.819.370,88 Kč, soudní poplatky 151.000 Kč, daně a poplatky 3.846.147 Kč, náklady spojené se správou a udržováním konkursní podstaty 1.441.415 Kč (s tím, že vzhledem ke ztrátě 798.556,62 Kč budou dosud neuhrazené pohledávky za podstatou hrazeny poměrně),
- c/ zůstatek k rozvrhu 0 Kč.

Konkursní soud - vycházející z ustanovení § 29 odst. 3 zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“) - poukázal na to, že proti konečné zprávě (kterou mu správce konkursní podstaty doručil původně 6. října 2008) vyvěšené na úřední desce konkursního soudu v době od 27. října 2008 do 12. listopadu 2008 (přičemž vyrozumění o vyvěšení konečné zprávy uskutečnil konkursní soud usnesením ze dne 6. října 2008, č. j. 18 K 165/98-412) podal námitku konkursní věřitel č. 10 B. PRAGA INTERNATIONAL HOUSE, spol. s r. o. (dále též jen „konkursní věřitel B“). Následně dospěl konkursní soud k těmto závěrům o skutkovém stavu věci:

- 1/ Právní předchůdce konkursního věřitele B (šlo o A. REAL, k. s.) přihlásil do konkursu dne 20. října 2003 pohledávku ve výši 54.331.354,24 Kč s právem na oddělené uspokojení co do částky 30 miliónů Kč (včetně příslušenství).
- 2/ Dne 27. dubna 2006 doručil správce konkursní podstaty konkursnímu soudu návrh na vydání výtěžku zpeněžení oddělenému věřiteli č. 18 Deutsche Bank Aktiengesellschaft (dále jen „konkursní

věřitel D“).

3/ Na základě usnesení konkursního soudu ze dne 4. května 2006, č. j. 18 K 165/98-317 (které nabylo právní moci dne 9. května 2006), vyplatil správce konkursní podstaty dne 24. května 2008 konkursnímu věřiteli D výtěžek zpeněžení zajištění ve výši 9.819.370,50 Kč.

4/ Usnesení ze dne 14. července 2006, č. j. 18 K 165/98-323 (jímž konkursní soud schválil konečnou zprávu) a usnesení ze dne 17. ledna 2007, č. j. 18 K 165/98-331 (jímž konkursní soud zrušil konkurs podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. d/ ZKV), zrušil k odvolání konkursního věřitele B odvolací soud.

5/ Konkursní věřitel B vedl (u konkursního soudu) pod sp. zn. 45 Cm 61/2006 spor o určení pořadí pohledávky, s výsledkem, podle kterého pořadí odděleného uspokojení nelze řešit incidenční žalobou, ale pouze v rámci konkursního řízení.

6/ Usnesením ze dne 28. ledna 2009, č. j. 18 K 165/98-430 (které nabylo právní moci dne 2. února 2009), změnil konkursní soud svůj souhlas s vydáním výtěžku zpeněžení udělený 4. května 2006 a uložil správci konkursní podstaty, aby vyzval konkursního věřitele D k vrácení vyplaceného výtěžku zpeněžení do konkursní podstaty.

7/ Usnesením ze dne 12. března 2010, č. j. 18 K 165/98-500, zrušil konkursní soud dohledové usnesení ze dne 28. ledna 2009 a uložil správci konkursní podstaty, aby doložil, že výtěžek zpeněžení skutečně vydal konkursnímu věřiteli D (což se stalo 14. dubna 2010).

V rovině právní pak konkursní soud na takto ustaveném skutkovém základě uzavřel, že:

1/ Správce konkursní podstaty musí při přezkoumání přihlášek pohledávek (a tedy i při stanovení pořadí oddělených věřitelů pro jejich uspokojení ze zpeněženého zajištění) vycházet jak ze skutkových tvrzení v přihlášce pohledávky, tak z listinných důkazů připojených k přihlášce.

2/ Jestliže právní předchůdce konkursního věřitele B netvrdil první pořadí odděleného uspokojení a nepředložil relevantní listiny, které by dokládaly první pořadí, nemohl správce konkursní podstaty konat jinak, než tak, že vyšel z veřejného registru, jímž je katastr nemovitostí.

3/ Konkursní věřitel B (jeho právní předchůdce) pak mohl při přezkumném jednání, jemuž byl přítomen, popřít pořadí České finanční s. r. o. (právního předchůdce konkursního věřitele D).

Konkursní věřitel B doložil své první pořadí až k výzvě soudu k doplnění odvolání dne 29. února 2008 (listinami na č. l. 382-387).

4/ Nelze zvýhodnit konkursního věřitele B, který své pořadí neuplatnil včas přihláškou pohledávky, tak, že by konkursní soud přijal až v průběhu konkursního řízení (v jeho závěru) jeho argumentaci ohledně lepšího pořadí na úkor věřitele, který uvedl všechna svá tvrzení a doložil je důkazy v rámci své přihlášky pohledávky.

5/ Správce konkursní podstaty tak vycházel při přezkoumání přihlášek pohledávek z doloženého skutkového stavu v přihláškách a nelze mu klást za vinu, že sám dále „nepátral“, který ze tří oddělených věřitelů má lepší pořadí než to, které vyplývá z přihlášek pohledávek.

6/ Uplatnil-li konkursní věřitel B tvrzení o lepším pořadí až poté, co mu uplynula lhůta k řádnému přihlášení nebo k doplnění přihlášky a doložil-li tato opožděná tvrzení opožděně, nemůže se již svých práv úspěšně domoci v rámci projednání konečné zprávy.

K odvolání konkursního věřitele B Vrchní soud v Praze v záhlaví označeným usnesením potvrdil usnesení konkursního soudu.

Odvolací soud, jenž vyšel z ustanovení § 20 odst. 1 až 3, § 28 odst. 3 a § 29 ZKV, dospěl po přezkoumání usnesení konkursního soudu k následujícím závěrům:

1/ K problematice postupu při řešení kolize nároků více oddělených věřitelů se odvolací soud pro potřeby tohoto řízení vyjádřil již v usnesení ze dne 29. července 2009 (č. j. 1 Ko 39/2009-471), na jehož závěrech nemá důvod cokoli měnit ani v této fázi řízení. V něm uvedl, že to, která z více v konkursu zjištěných a zajištěných pohledávek bude uspokojena dříve, by sice bylo možné postavit najisto v rámci standardního incidenčního sporu (kdyby došlo k popření pořadí vzniku zástavního

práva), nicméně lze připustit i jiný způsob, totiž rozhodnout o již vyplaceném plnění též v usnesení o schválení konečné zprávy. To platí za předpokladu, že konkursní soud zachová svůj původní náhled na věc (neodvolá dříve vydaný souhlas s vydáním výtěžku ze zpeněžení nemovitostí oddělenému věřiteli), že k výplatě došlo předtím, než správce konkursní podstaty předložil konečnou zprávu, a že věřitelé měli možnost brojit proti konečné zprávě námitkami, popřípadě se odvolat proti usnesení, jímž byla schválena konečná zpráva. O takový případ jde i v posuzované věci, v níž konkursní soud souhlas s vydáním výtěžku ze zpeněžení nemovitostí konkursnímu věřiteli D sice nejprve odvolal, posléze však toto své usnesení zrušil a potvrdil platnost původního usnesení, jímž souhlas udělil. Podmínky pro posouzení pořadí práva na oddělené uspokojení v rámci konečné zprávy jsou tedy dány.

2/ Z ustanovení § 20 odst. 1 až 3 a § 28 odst. 3 ZKV plyne, že konkursní věřitel je povinen uplatnit právo na přednostní uspokojení přihlášené pohledávky nejpozději při přezkumném jednání, na němž se pohledávka přezkoumala, a že se proto nepřihlíží k přednostnímu uspokojení pohledávky, které bylo uplatněno opožděně.

3/ S konkursním soudem lze souhlasit i potud, že odvolatel (jeho právní předchůdce) byl povinen již v přihlášce pohledávky nebo při přezkumném jednání uvést skutkové okolnosti, z nichž by bylo možno dovodit, kdy vznikl právní důvod jeho nároku na oddělené uspokojení (zástavní právo na nemovitostech), a (tedy) že správce konkursní podstaty při stanovení pořadí, v jakém se oddělení věřitelé uspokojí z výtěžku zpeněžení nemovitostí, mohl vycházet jen ze skutkových tvrzení obsažených v přihlášce pohledávky nebo učiněných na přezkumném jednání.

4/ Jinými slovy, pro posouzení důvodnosti námitek proti konečné zprávě bylo právně významné, zda odvolatel uvedl v přihlášce pohledávky nebo na přezkumném jednání údaje, na jejichž základě bylo možno dospět k závěru, že má lepší pořadí pro uspokojení svých zajištěných pohledávek ze zpeněžení nemovitostí než konkursní věřitel D (že jeho zástavní právo k nemovitostem vzniklo dříve než zástavní právo konkursního věřitele D).

5/ Při přezkumu napadeného usnesení proto odvolací soud považoval za rozhodující, že z obsahu odvolání ani z obsahu spisu neplyne, že by odvolatel v přihlášce pohledávky nebo nejpozději při přezkumném jednání, na němž byla přezkoumána, tj. nejpozději dne 16. července 2004 (č. l. 197-216), uvedl skutkové okolnosti, z nichž by bylo možno dovodit jeho lepší (první) pořadí pro oddělené uspokojení, ačkoli v předvolání k přezkumnému jednání (č. 1. 195) byl poučen, že je povinen uvést skutkové okolnosti ohledně práva na oddělené uspokojení či způsobu, jímž je jeho pohledávka zajištěna. Tento závěr podporují i tvrzení odvolatele v podání ze dne 22. února 2008 (č. 1. 380), o tom, že důkazy prokazující, že mu svědčí první pořadí pro oddělené uspokojení [zejména smlouvu o zřízení zástavního práva ze dne 15. září 1994 (uzavřenou mezi pozdějším úpadcem a Bankovním domem SKALA a. s.) - dále jen „zástavní smlouva“, zaregistrovanou katastrálním úřadem pod evidenčním číslem V2 6467/1994, u které (dle katastrální doložky) nastaly právní účinky vkladu zástavního práva (již) dne 22. září 1994], předložil (až) v doplnění přihlášky pohledávky ze dne 12. května 2005, tj. více než rok po konání přezkumného jednání. Závěry konkursního soudu o nedůvodnosti odvolatelových námitek jsou tudíž správné.

Proti usnesení odvolacího soudu podal konkursní věřitel B dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/, odst. 3 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), namítaje, že jsou dány dovolací důvody uvedené v § 241a odst. 2 o. s. ř., tedy, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (odstavec 2 písm. a/) a že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (odstavec 2 písm. b/) a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Zásadní právní význam napadeného rozhodnutí přisuzuje dovolatel řešení následujících otázek:

1/ Lze posuzovat otázku pořadí práva na oddělené uspokojení až v rámci projednání konečné zprávy

a není třeba tuto otázku řešit v rámci standardního incidenčního sporu za situace, kdy dva z oddělených věřitelů shodně uplatňují právo prvního odděleného uspokojení?

2/ Jestliže oddělený věřitel, jenž v řádně podané přihlášce tvrdí právo prvního odděleného uspokojení, nedoložil toto právo všemi podstatnými důkazy a nebyl soudem vyzván k doplnění přihlášky, a to ani při přezkumu pohledávek (nebyla mu tedy dána patnáctidenní prekluzivní lhůta k doplnění přihlášky ve smyslu ustanovení § 28 odst. 2 ZKV), lze přihlížet k následně doplněným důkazům ohledně prvního práva z odděleného uspokojení?

3/ Je vadou řízení, jestliže odvolací soud nenařídil ústní jednání za situace, kdy považoval za právně významné, zda dovolatel uvedl v přihlášce pohledávky nebo na přezkumném jednání údaje, na základě kterých bylo možné dospět k závěru, že má lepší pořadí odděleného věřitele a toto své právní hodnocení dovolateli před vydáním rozhodnutí nesdělil a odňal mu tak možnost se k tomuto závěru soudu vyjádřit a v jeho intencích své odvolání doplnit?

Naplnění dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř. spatřuje dovolatel v tom, že odvolací soud nenařídil ústní jednání, ač považoval za právně významné, zda dovolatel uvedl v přihlášce pohledávky nebo na přezkumném jednání údaje, na základě kterých bylo možno dospět k závěru, že má lepší pořadí odděleného věřitele, toto své právní hodnocení dovolateli před vydáním rozhodnutí nesdělil a odňal mu tak možnost se k tomuto závěru soudu vyjádřit a v jeho intencích doplnit odvolání.

Dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř. je podle dovolatele dán proto, že oba soudy nesprávně uzavřely, že otázku pořadí práva na oddělené uspokojení lze posuzovat až v rámci projednání konečné zprávy (a není třeba ji řešit v rámci standardního incidenčního sporu). V důsledku toho jej konkursní soud nevyzval k podání incidenční žaloby, když po několika změnách stanoviska ohledně prvního pořadí odděleného uspokojení akceptoval názor správce konkursní podstaty o druhém pořadí dovolatele. Mínil, že tím soudy porušily jeho zákonná práva v rámci konkursního řízení a nemohly platně rozhodovat o konečné zprávě.

Dalším důvodem pro zrušení napadených rozhodnutí je - dle dovolatele - právní posouzení důvodnosti dovolatelových námitek proti konečné zprávě. Dovolatel poukazuje na to, že jako oddělený věřitel v přihlášce tvrdil právo prvního odděleného uspokojení, které (ale) do přezkumu pohledávky nedoložil dostupnými důkazy. Konkursní soud jej nicméně nevyzval k doplnění přihlášky (ani při přezkumu pohledávek), takže mu nebyla dána patnáctidenní prekluzivní lhůta k doplnění přihlášky ve smyslu ustanovení § 28 odst. 2 ZKV. Odtud dovolatel dovozuje, že jeho právo doplnit potřebné listiny zůstalo zachováno a soudy pochybily, jestliže k obsahu doložených listin nepřihlédly a nevyvodily z nich žádné právní závěry.

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. prosince 2007) plyne z § 432 odst. 1, § 433 bodu 1. a § 434 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona). Srov. i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. září 2008, sp. zn. 29 Cdo 3409/2008, uveřejněné pod číslem 16/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

Nejvyšší soud shledává dovolání v této věci přípustným podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a/ o. s. ř., ve spojení s ustanovením § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř., když zásadní právní význam napadeného rozhodnutí přisuzuje řešení otázky, jak a kdy lze v konkursním řízení řešit spor oddělených (zajištěných) věřitelů o pořadí, v jakém mají být uspokojeni z výtěžku zpeněžení zajištění. Potud jde o otázku dovolacím soudem beze zbytku nezodpovězenou.

Nejvyšší soud se - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval nejprve tím, zda je dán dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř., tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 20 ZKV konkursní věřitelé přihlásí své pohledávky, a to ve lhůtě stanovené v usnesení o prohlášení konkursu, i když se o nich vede soudní řízení nebo se provádí výkon rozhodnutí. Současně uvedou, zda uplatňují oddělené uspokojení (§ 28), jakož i jiné důvody pro přednostní pořadí při rozvrhu (odstavec 1). Přihlášky pohledávek se podávají u soudu dvojmo. V přihlášce je třeba zvláště uvést důvod a výši každé přihlášené pohledávky. K přihlášce je třeba přiložit kopie listin, z nichž jednotlivé pohledávky vyplývají. Jde-li o pohledávku v cizí měně, je třeba ji přepočítat podle kursu vyhlášeného Českou národní bankou ke dni prohlášení konkursu. Jde-li o peněžitou pohledávku neurčité výše nebo o jiný nepeněžitý nárok, musí být jeho hodnota odhadnuta a vyjádřena v penězích. Jde-li o pohledávku vykonatelnou, je třeba to prokázat listinou opatřenou potvrzením o její vykonatelnosti nejpozději při přezkumném jednání, jinak se pohledávka pokládá za nevykonatelnou (odstavec 2). Jestliže přihlášenou pohledávku nelze pro neúplnost nebo jiné vady přezkoumat, vyzve správce věřitele, aby přihlášku do 15 dnů od doručení výzvy doplnil nebo opravil; současně jej poučí, jak je třeba opravu nebo doplnění provést. K pohledávkám, jejichž přihlášky nebyly ve stanovené lhůtě řádně doplněny nebo opraveny, stejně jako k nevyčísleným pohledávkám, se nepřihlíží; o tomto následku musí být věřitel správcem poučen (odstavec 3). Správci doručí soud stejnopis přihlášky včetně příloh. Z přihlášených pohledávek sestaví správce neprodleně seznam, v němž uvede, které pohledávky uznává a které popírá a z jakého důvodu. Do seznamu se nezařazují pohledávky, ke kterým se nepřihlíží (§ 20 odst. 3 a § 22 odst. 2), pohledávky, které jsou vyloučené z uspokojení (§ 33), a pohledávky uvedené v § 31 odst. 2 a 3. V seznamu je třeba zvláště uvést oddělené věřitele (§ 28) a jednotlivé třídy konkursních věřitelů (§ 32 odst. 4). U každého věřitele musí být uvedeny jeho jméno a bydliště (obchodní jméno nebo název, sídlo a identifikační číslo), popřípadě další údaje potřebné k jeho identifikaci, důvod a částka jeho pohledávky. U oddělených věřitelů je třeba navíc označit věc, právo nebo pohledávku, která zajišťuje jeho pohledávku (odstavec 5).

Dle § 28 ZKV věřitelé pohledávek, které byly zajištěny zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, převodem práva dle § 553 občanského zákoníku nebo postoupením pohledávky dle § 554 občanského zákoníku (dále jen „oddělení věřitelé“), mají právo, aby jejich pohledávka byla uspokojena ze zpeněžení věci, práva nebo pohledávky, jimiž byla zajištěna (odstavec 1). Výtěžek zpeněžení po odečtení nákladů spojených s udržováním, správou a prodejem zpeněžené věci, práva nebo pohledávky (dále jen „výtěžek zpeněžení“) vydá správce odděleným věřitelům se souhlasem soudu. Nebyla-li zajištěná pohledávka plně uspokojena, považuje se její neuspokojená část za pohledávku přihlášenou podle § 20 (odstavec 2). Oddělení věřitelé se z výtěžku zpeněžení uspokojí podle pořadí, v jakém vznikl právní důvod jejich nároku na oddělené uspokojení. Pro pořadí zákonného zástavního práva je rozhodující den jeho záznamu v katastru nemovitostí; pro pořadí soudcovského zástavního práva k nemovitosti je rozhodující doba, kdy soudu došel návrh na jeho zřízení (odstavec 3). Oddělení věřitelé se podle tohoto ustanovení uspokojují do výše 70 % výtěžku zpeněžení na ně připadajícího. Neuspokojenou část pohledávky lze uspokojit v rozvrhu, a to ve třídě, do níž pohledávka podle své povahy patří (odstavec 4). Zajišťovací práva uvedená v odstavci 1 zanikají zpeněžením věci, práva nebo pohledávky v konkursu, a to i v případě, že oddělení věřitelé nepřihlásili své pohledávky (odstavec 5).

Z ustanovení § 29 ZKV se dále podává, že správce podává soudu a věřitelskému výboru zprávy o zpeněžování majetku z podstaty. Konečnou zprávu spolu s vyúčtováním své odměny a výdajů předloží soudu po zpeněžení majetku z podstaty. Odměnu a výdaje vyúčtují i zvláštní správci a zástupce správce, jakož i ti, kdo byli soudem v průběhu řízení funkce správce zproštěni (odstavec 1). Soud přezkoumá konečnou zprávu o zpeněžení majetku z podstaty a o vyúčtování odměny a výdajů, odstraní po slyšení správce shledané chyby anebo nejasnosti a uvědomí o konečné zprávě a

vyúčtování úpadce a konkursní věřitele. Upozorní přitom, že do 15 dnů ode dne, kdy konečná zpráva a vyúčtování byly vyvěšeny na úřední desce soudu, mohou proti nim podat námitky (odstavec 2). Konečnou zprávu a vyúčtování projedná soud při jednání, ke kterému obešle správce, úpadce a konkursní věřitele, kteří podali námitky, a věřitelský výbor, a rozhodne o ní usnesením, které jim doručí a vyvěsí na úřední desce soudu (odstavec 3).

Se závěrem odvolacího soudu, že dovolatel (jeho právní předchůdce) byl povinen již v přihlášce pohledávky nebo při přezkumném jednání uvést skutkové okolnosti, z nichž by bylo možno dovodit, kdy vznikl právní důvod jeho nároku na oddělené uspokojení (zástavní právo na nemovitostech), lze souhlasit jen potud, že je žádoucí, aby tyto skutečnosti byly uvedeny v přihlášce nebo v jejích přílohách.

Zjevně nesprávný je ovšem úsudek, že přihlášku pohledávky (nebo její přílohy) lze potud doplnit jen do skončení přezkumného jednání, při kterém byla přihlášená pohledávka přezkoumána.

Údaj o pořadí, v jakém vznikl právní nárok přihlášeného věřitele na oddělené uspokojení přihlašované pohledávky, není povinnou náležitostí přihlášky pohledávky do konkursu (jeho absence nezpůsobuje vadu přihlášky nebo jejích příloh).

Jestliže k témuž zajištění (zde k téže zástavě) uplatňuje právo na oddělené uspokojení pohledávky ze zpeněžení zajištění (zástavy) více konkursních věřitelů (zde dovolatel i konkursní věřitel D jako zástavní věřitelé), je žádoucí, aby správce konkursní podstaty (potažmo, v rámci dohlédací činnosti, konkursní soud) vyzval oddělené věřitele (jestliže tak neučinili sami dříve), aby doložili pořadí, v jakém jim vznikl právní nárok na oddělené uspokojení přihlašované pohledávky), jakmile tato skutečnost vyjde v řízení najevo (zpravidla po přezkoumání pohledávek oddělených věřitelů).

V tomto rámci má (může) též provést vlastní šetření o pořadí zajištění. Následně správce konkursní podstaty přikročí (v režimu § 28 odst. 2 ZKV, podle usnesení, jímž mu konkursní soud udělí souhlas k vydání výtěžku zpeněžení odděleným věřitelům) k uspokojení oddělených věřitelů z výtěžku zpeněžení zajištění na základě pořadí, v jakém vznikl právní nárok přihlášených věřitelů na oddělené uspokojení jimi přihlašované pohledávky, podle toho, co vyšlo najevo v průběhu konkursního řízení do doby, kdy se výtěžek zpeněžení vydává.

Ustanovení § 28 odst. 3 ZKV (totiž) předepisuje uspokojit oddělené věřitele (věřitele, kteří přihlásili pohledávku s právem na oddělené uspokojení ze zajištění) z výtěžku zpeněžení zajištění podle tam určeného pořadí (lhostejno, zda v mimokonkursních poměrech by toto pořadí bylo jiné) bez zřetele k tomu, zda ten který oddělený věřitel v přihlášce pohledávky do konkursu uvedl (tvrdil) jiný údaj o pořadí, v jakém mu vznikl právní nárok na oddělené uspokojení z výtěžku zpeněžení zajištění. Srov. v literatuře o povaze zkoumané úpravy např. též dílo Zoulík, F.: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 3. vydání, Praha, C. H. Beck 1998, str. 165.

Je-li povinností správce konkursní podstaty a konkursního soudu (při udělení souhlasu s vydáním výtěžku zpeněžení zajištění) řídit se při uspokojení (více) oddělených (zajištěných) věřitelů z výtěžku zpeněžení (též) zajištění pořadím předepsaným § 28 odst. 3 ZKV, pak z téže příčiny nemohou vést oddělení věřitelé spor o pořadí, v jakém jim vznikl právní nárok na vydání výtěžku zpeněžení zajištění.

O popření pořadí pohledávky jde jen tehdy, nesouhlasí-li popírající s uplatněným pořadím pohledávky (uplatněnou vyšší třídou), nebo je-li přesvědčen, že věřiteli (přihlašovatel) nenáleží (vůbec) jím uplatněné právo na oddělené uspokojení pohledávky v konkursu (srov. shodně např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. května 2001, sp. zn. 32 Cdo 1726/98, uveřejněný pod číslem 76/2002 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. října 2001, sp.

zn. 29 Cdo 2494/99, uveřejněné pod číslem 37/2003 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek). Spor o pořadí, v jakém oddělenému věřiteli (věřiteli, jenž má právo na oddělené uspokojení pohledávky z výtěžku zpeněžení zajištění) vznikl právní nárok na vydání výtěžku zpeněžení zajištění, není (nemůže být) sporem o pořadí zajištěné pohledávky (nejde o spor vyvolaný konkursem).

Jestliže dovolatel (jeho právní předchůdce) doložil konkursnímu soudu (podle zjištění odvolacího soudu) listiny dokládající, že mu jako oddělenému věřiteli vznikl právní nárok na vydání výtěžku zpeněžení zajištění jako prvním v pořadí, již v květnu 2005, tedy sice po přezkumném jednání, leč dlouho předtím, než konkursní soud vydal souhlas (usnesením ze dne 4. května 2006) s vydáním výtěžku zpeněžení zajištění jinému oddělenému věřiteli (konkursnímu věřiteli D), byl konkursní soud povinen vydat výtěžek zpeněžení zajištění (jako prvním) dovolateli (jeho právnímu předchůdci). V souladu s ustanovením § 28 odst. 3 ZKV šlo totiž stále o včas doložené pořadí vzniku právního nároku na vydání výtěžku zpeněžení zajištění (což není totéž jako pořadí přihlášené pohledávky).

K dovolacímu důvodu dle § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř.

Tento dovolací důvod v podobě tvrzené dovolatelem zjevně není dán.

Z obsahového hlediska je argumentací dovolatele potud vystihován nikoli dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř., nýbrž tzv. zmatečnostní vada řízení ve smyslu § 229 odst. 3 o. s. ř. (k níž Nejvyšší soud přihlíží u přípustného dovolání z úřední povinnosti).

Již v usnesení ze dne 26. května 2011, sp. zn. 29 Cdo 44/2009, uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 11, ročník 2011, pod číslem 166 (na něž v podrobnostech odkazuje) a znovu pak např. v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. května 2014, sp. zn. 29 Cdo 2963/2012, Nejvyšší soud vysvětlil (při výkladu § 66a odst. 2 ZKV a § 214 odst. 2 o. s. ř.), že neprovádí-li dokazování, není odvolací soud povinen nařídit v konkursu vedeném podle zákona o konkursu a vyrovnání odvolací jednání k projednání odvolání podaného proti usnesení soudu prvního stupně o schválení konečné zprávy a vyúčtování odměny a hotových výdajů správce konkursní podstaty. Zmatečnostní vada řízení ve smyslu § 229 odst. 3 o. s. ř. tak ze spisu neplyne.

Napadené rozhodnutí ovšem neobstálo v rovině právní (důvod schválit dle § 29 ZKV konečnou zprávu dokládající chybné uspokojení oddělených věřitelů nebyl dán). Nejvyšší soud je proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), zrušil a vrátil věc odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 a 3 o. s. ř.).

Námítka dovolatele směřuje k tomu, že má k výtěžku zpeněžení zajištění lepší (silnější) právo než konkursní věřitel D.

Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 20. prosince 2007, sp. zn. 29 Odo 1696/2005, uveřejněného pod číslem 88/2008 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, je k rozhodnutí sporu odděleného věřitele se správcem konkursní podstaty o rozsah výtěžku zpeněžení zajištění, jenž má být vydán oddělenému věřiteli, povolán konkursní soud, přičemž jde o rozhodnutí vydané při výkonu dohlédací činnosti soudu dle § 12 ZKV.

Nápravě chybného postupu správce konkursní podstaty a konkursního soudu při vydání výtěžku zpeněžení zajištění pak nebrání, že tento výtěžek již byl vyplacen (vydán) konkursnímu věřiteli D. Srov. v obdobných souvislostech např. důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. dubna 2002, sp. zn. 29 Odo 519/2001, uveřejněného pod číslem 18/2003 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)
- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)